

Súkromné gymnázium Esprit
Súkromná základná škola Esprit
Majerníkova 62, 841 05 Bratislava

Opatrenia pre prípad pandémie chrípky v Slovenskej republike

september 2009

Činnosť riaditeľa školy v rámci preventívnych opatrení

1. Riaditeľ školy zabezpečí v rozsahu jednej vyučovacej hodiny vzdelávanie žiakov so zameraním na:

- a/ predchádzanie chrípkového ochorenia so zameraním na individuálne správanie a správanie sa v kolektíve
- b/ základné symptonické príznaky chrípkového ochorenia
- c/ liečbu chrípky a správanie sa v čase ochorenia

II/ V období vyučovania v príslušnom školskom roku od 15. novembra do 15. apríla, ak počet neprítomných žiakov prekročí 10% z celkového počtu žiakov, sa začne sledovať a pravidelne vyhodnocovať dôvody neprítomnosti žiakov na výchovno-vzdelávacom procese.

Zodpovedný: triedny učiteľ v spolupráci s vedením školy

Informáciu o neprítomnosti žiakov na požiadanie poskytnúť KŠÚ v Bratislave.

Zodpovedný: riaditeľ školy

Opatrenia na obdobie sledovanosti absencie žiakov podľa odseku II.:

- a/ v spolupráci so zákonnými zástupcami žiakov zabezpečiť, aby každý žiak mal v škole osobitný hygienický balíček, ktorý obsahuje vlastné mydlo, uterák a vreckovky

Zodpovedný: triedny učiteľ

- b/ vykonávať priebežnú kontrolu používania osobitných hygienických balíčkov

Zodpovedný: triedny učiteľ

- c/ zabezpečiť vetranie tried po každej vyučovacej hodine

Zodpovedný: každý učiteľ po skončení vyučovacej hodiny

- d/ zabezpečiť umytie podláh chodieb školy najmenej dva krát denne, to po začiatku vyučovania a po skončení vyučovania; raz za týždeň zabezpečiť dezinfekciu podláh

Zodpovedný: ekonómka školy

- e/ zabezpečiť izoláciu žiaka od ostatných žiakov v prípade podozrenia na chrípkové ochorenie a bezodkladné informovanie zákonného zástupcu žiaka

Zodpovedný: príslušný pedagogický pracovník

- f/ zabezpečiť zvýšenú kontrolu dodržiavania hygienických predpisov týkajúcich sa školského stravovania, najmä so zameraním na osobnú hygienu žiakov

Zodpovedný: príslušný dozor konajúci učiteľ v školskej jedálni

III./ Riaditeľ školy vnútorným predpisom školy vydá Pokyn na vykonanie opatrení proti predchádzaniu epidémie chrípky, ktorý je vypracovaný na podmienky školy a je v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, metodickým usmernením a Rámcovým plánom opatrení pre prípad pandémie chrípky v Slovenskej republike.

Činnosť riaditeľa školy v čase epidemického výskytu chrípkového ochorenia

I./ Riaditeľ školy, ak počet neprítomných žiakov z dôvodu ochorenia na chrípku prekročí 15% z celkového počtu žiakov prijme nasledovné opatrenia:

- a) po konzultácii s príslušným regionálnym úradom verejného zdravotníctva môže skrátiť vyučovaciu hodinu na 40 minút,
- b) zdrží sa organizovania školských výletov, exkurzií, plaveckých výcvikov a ostatných hromadných školských podujatí.

II./ Riaditeľ školy, ak počet neprítomných žiakov z dôvodu ochorenia chrípkou prekročí 20% z celkového počtu žiakov

- a) oznámi túto skutočnosť príslušnému regionálnemu úradu verejného zdravotníctva,
- b) zruší všetky záujmové krúžky a mimoškolské aktivity pri prudkom a perspektívnom náraste choroby,
- c) na základe odporúčania príslušného regionálneho úradu verejného zdravotníctva preruší výchovno-vzdelávací proces.

Rámcový plán opatrení pre prípad pandémie chrípky v Slovenskej republike

Hlavným cieľom plánu je **zmierniť zdravotné, sociálne a ekonomické následky pandémie.**

Na dosiahnutie tohto cieľa je potrebné prijať opatrenia v súlade s pandemickým plánom Svetovej zdravotníckej organizácie a Európskej komisie.

Rámcový plán opatrení pre prípad pandémie chrípky v Slovenskej republike (ďalej len „pandemický plán“) obsahuje tieto časti:

1. Vymedzenie pojmov - Stupne intenzity šírenia nákazy
2. Opatrenia na predchádzanie vzniku a šírenia ľudskej chrípky vrátane pandemickej
3. Opatrenia na predchádzanie vzniku a šírenia ochorení spôsobených vírusom chrípky
4. Zabezpečenie chodu verejného života a hospodárstva
5. Legislatívne ohraničenie

Ad 1. Vymedzenie pojmov - Stupne intenzity šírenia nákazy

- a) Sporadický výskyt ochorenia – jednotlivé prípady ochorenia sa vyskytujú roztrúsene alebo ojedinele v čase i mieste a medzi jednotlivými prípadmi ochorenia nie je známa epidemiologická súvislosť.
- b) Epidemický výskyt ochorenia – nahromadenie ochorení vyvolaných v pomerne krátkom čase na ohraničenom mieste tým istým pôvodcom nákazy. Pomerne krátky čas sú zvyčajne dva priemerné inkubačné časy.
- c) Pandemický výskyt ochorenia – rozsiahla epidémia z neurčitým časovým ohraničením a prakticky bez ohraničenia v mieste, pričom býva postihnuté veľké množstvo ľudí na rozsiahlom území.
- d) Endemický výskyt ochorenia – ochorenie za normálnych okolností v určitej populácii, na určitom území bežné.
- e) Exotický výskyt ochorenia – ochorenie sa bežne na danom území nevyskytuje.

Ad 2. Opatrenia na predchádzanie vzniku a šírenia ľudskej chrípky, vrátane pandemickej

- I. Monitorovanie chrípky
- II. Všeobecné opatrenia
- III. Profylaxia
- IV. Liečba
- V. Výchova obyvateľstva k prevencii ochorenia a informovanosť obyvateľstva o vývoji epidemiologickej situácie a prijatých opatreniach

I. Monitorovanie chrípky

- a) sledovanie chorobnosti na chrípku a rozdelenie ochorení v ľudskej populácii.

Definícia ochorenia na chrípku:

Klinická charakteristika

Klinické príznaky chrípky sú zvýšená teplota, kašeľ, nádcha, bolesť hrdla, hlavy, celého tela, nevoľnosť, celková únava (ďalej len "klinické príznaky chrípky")

Na Slovensku sa sleduje chorobnosť na chrípku a chrípke podobné ochorenia zodpovedajúce hore uvedenej klinickej definícii spolu so všetkými akútnymi respiračnými ochoreniami. Chorobnosť sa sleduje na základe hlásenia, ktoré vykonávajú lekári prvého kontaktu.

II. Všeobecné opatrenia

V epidémii sa prijímajú resp. odporúčajú nasledovné opatrenia:

- v ambulantných zdravotníckych zariadeniach: posilnenie lekárskej pohotovostnej služby, vyčlenenie osobitných čakární, alebo ordinačných hodín pre pacientov s chrípkovým ochorením, prerušenie činnosti detských poradní,
- v lôžkových zdravotníckych zariadeniach: izolovanie chorých na chrípku od ostatných pacientov, obmedzenie prijímania nových pacientov, vytvorenie rezervy lôžok najmä do pohotovostných služieb, obmedzenie neurgentných chirurgických výkonov, zákaz návštev, vylúčenie chorého personálu, zabezpečenie bariérovej ošetrovateľskej techniky,
- v lekárňach: posilnenie lekárenskej pohotovostnej služby, zabezpečenie dostatku liekov na liečbu chrípky a jej komplikácií,
- v školských a predškolských zariadeniach: sprísnenie vstupného filtra, včasná izolácia chorých, prerušenie vyučovania na školách,

- v domovoch sociálnych služieb: izolovanie chorých na chrípku od ostatných obyvateľov, obmedzenie prijímania nových obyvateľov, zákaz návštev, vylúčenie chorého personálu,

- v mestách a obciach: obmedzenie hromadných podujatí, zdravotná výchova obyvateľstva.

Rozsah prijímaných opatrení závisí od aktuálnej epidemiologickej situácie. Na okresnej, krajskej a celoštátnej úrovni ich nariaďuje príslušný orgán na ochranu zdravia. Na lokálnej úrovni opatrenia prijímajú riaditelia organizácií, resp. zodpovední pracovníci napr. riaditelia nemocníc, riaditelia škôl, prednostovia mestských a obecných úradov na návrh príslušného protichrípkového výboru.

V prípade pandémie bude opatrenia na národnej úrovni koordinovať Národná pandemická komisia.

III. Profylaxia

- a) očkovanie proti chrípke v medzipandemickom období
- b) očkovanie proti chrípke v čase pandémie
- c) antivirotiká

IV. Liečba

- a) liečba chrípky a jej komplikácií
- b) reprofilizácia lôžok
- c) odhad potrieb pre plánovanie zabezpečenia zdravotníckej starostlivosti chorých na chrípku v čase pandémie

V. Výchova obyvateľstva k prevencii ochorenia a informovanosť obyvateľstva o vývoji epidemiologickej situácie a prijatých opatreniach

- a) zdravotná výchova obyvateľstva
- b) informovanosť obyvateľstva

Ad 3. Opatrenia na predchádzanie vzniku a šírenia ochorení spôsobených vírusom chrípky

I. Hlásenie

II. Aktívne vyhľadávanie chorých

III. Laboratórna diagnostika

IV. Profylaxia

V. Ošetrovanie, liečenie a starostlivosť o pacienta

VI. Protiepidemické opatrenia

Ad 4. Zabezpečenie chodu verejného života a hospodárstva

Chrípkové pandémie, ako aj veľké epidémie môžu mať vzhľadom na vysokú chorobnosť a smrtnosť závažný sociálny a ekonomický dopad. Ohrozujú zásobovanie obyvateľstva základnými životnými zložkami a chod národného hospodárstva. Pre tieto situácie je preto potrebné mať pripravené opatrenia a právne nástroje, ktorými sa zabezpečí:

- eliminovanie negatívnych dôsledkov rozpadu trhového systému, zásobovania životne dôležitými tovarmi a výrobkami (najmä potravinami, vodou a pohonnými hmotami),

- eliminovanie rizík havárií, najmä v jadrových elektrárnach, rozvodniach plynu, tepla a elektrickej energie a chemických zariadeniach v dôsledku ochorenia, resp. tzv. nenávratných strát pracovníkov, ktorí obsluhujú dispečingy, riadiace a kontrolné systémy a pod.

Pri zabezpečovaní úloh Pandemického plánu na regionálnej úrovni sa postupuje podľa Plánov opatrení pri mimoriadnych výskytoch infekčných ochorení, ktoré je potrebné pravidelne jedenkrát ročne aktualizovať.

Ad 5. Legislatívne ohraničenie pandemického plánu:

a) Zákony

Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 272/1994 Z. z. o ochrane zdravia ľudí v znení neskorších predpisov

b) Vyhlášky

Vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 109/1995 Z. z. o požiadavkách na prevádzku zdravotníckych zariadení z hľadiska ochrany zdravia

- c) **Opatrenia Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky**
- d) **Odborné usmernenia**
- e) **Iné**

Rozhodnutie hlavného hygienika

ROZHODNUTIE

Číslo : OLP/3778/2009
Bratislava 30.04.2009

Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky ako príslušný orgán podľa § 3 ods. 1 písm. b) a § 5 ods. 4 písm. k) zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len "zákon č. 355/2007 Z. z.") za účelom ochrany Slovenskej republiky pred zavlečením prenosných ochorení nariaďuje v súlade s § 12 ods. 2 písm. a) zákona č. 355/2007 Z. z. toto

o p a t r e n i e

Osoby, ktoré vstupujú na územie Slovenskej republiky z krajín s potvrdeným výskytom nového vírusu chrípky A (H1N1) sú povinné podrobiť sa preventívnemu lekárskeму vyšetreniu a následným potrebným diagnostickým vyšetreniam, terapeutickým zásahom a nariadeným proti epidemickým opatreniam, a to :

- občania Slovenskej republiky a občania s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorí sa vrátili z krajín s potvrdeným výskytom nového vírusu chrípky A (H1N1) a vyvinuli sa u nich klinické príznaky chrípky ako sú zvýšená teplota, kašeľ, nádcha, bolesť hrdla, hlavy, celého tela, nevoľnosť, celková únava (ďalej len "klinické príznaky chrípky") sú povinní zostať doma a **okamžite** oznámiť túto skutočnosť svojmu ošetrojúcemu lekárovi,
- občania Slovenskej republiky a občania s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorí boli v kontakte s chorým alebo s osobou podozrivou z nákazy vyvolanej novým vírusom chrípky A (H1N1) sú povinní podriaďiť sa zvýšenému lekárskeму dohľadu,
- cudzí štátni príslušníci, zdržiavajúci sa na území Slovenskej republiky, ktorí sa vrátili z krajín s potvrdeným výskytom nového vírusu chrípky A (H1N1) a vyvinuli sa u nich klinické príznaky chrípky, sú povinní to **ihneď** oznámiť územne príslušnej infekčnej klinike, resp. infekčnému oddeleniu.

O d ô v o d n e n i e:

Chrípka spôsobená novým vírusom typu A (H1N1), ktorá vypukla v Mexiku koncom apríla 2009 a rozšírila sa do 19 krajín sveta dáva predpoklad vzniku chrípkovej pandémie.

K 1. 8. 2009 je evidovaných 45 000 prípadov prasacej chrípky a 104 úmrtí v rámci Európy.

Za účelom zabránenia zavlečenia chrípkového vírusu A (H1N1) na územie Slovenskej republiky, bolo potrebné rozhodnúť tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Toto rozhodnutie sa v súlade s § 26 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov doručuje verejnou vyhláškou, vyvesenou na úradnej tabuli Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky, Trnavská cesta 52, Bratislava z toho dôvodu, že účastníci konania ani ich pobyt nie sú známi (toto rozhodnutie bude zverejnené aj v TASR a SITA Slovenská tlačová agentúra a.s.).

doc. MUDr. Ivan Rovný, PhD., MPH
hlavný hygienik SR

Predchádzanie chrípky

1. Posilňovanie imunitného systému
 - a. Šport
 - b. Dostatok spánku a oddychu – správny a vyvážený denný režim
 - c. Správne stravovacie návyky a zloženie stravy bohatej na vitamíny a vlákninu
 - d. Dostatok tekutín
2. Znižovanie rizika nákazy
 - a. Pravidelné umývanie rúk
 - b. Nepoužívať na jedenie spoločný príbor, nedať kolovať svoju desiatu kamarátom, rovnako nepiť zo spoločného pohára
 - c. Udržovať odstup od nachladnutého človeka
 - d. Pri prechladnutí si nechytat' oči a nos – väčšie riziko prenosu choroboplodných zárodkov cez sliznice
 - e. Nezdržovať sa v preplnených a nevetraných miestnostiach
 - f. Pravidelne a dôkladne vetrať

Liečba chrípky a správanie sa v čase ochorenia

Každé infekčné ochorenie si vyžaduje izoláciu chorého človeka od zdravých, preto treba počas choroby zostať doma a riadiť sa pokynmi ošetrojúceho lekára.

Ako rozoznať chrípku od prechladnutia		
Príznak	Prechladnutie	Chrípka
nádcha, upchatý nos	typický sprievodný jav	takmer sa nevyskytuje
bolesti hlavy	veľmi časté	typické, oveľa silnejšie ako pri prechladnutí
bolesti svalov a kĺbov	veľmi časté	silné bolesti svalov a kĺbov
začiatok ochorenia	pomalý, najčastejšie škriabanie v hrdle	náhly, v priebehu niekoľkých hodín, vysoká teplota, silná únava
horúčka	často bez horúčky, najviac do 38°C	typická vysoká a rýchlo nastupujúca teplota
kašeľ	vyskytuje sa často až na konci ochorenia, keď ostatné príznaky už odzneli	bolestivý suchý kašeľ na začiatku ochorenia
trvanie ochorenia	7-9 dní	7-14 dní, doliečenie trvá často niekoľko týždňov
únava	len niekedy	časté je úplné vyčerpanie

POSTUP NA ZAMEDZENIE ŠÍRENIA CHRÍPKY:

- **VYHÝBAJTE SA HROMADNÝM PODUJATIAM**
- **V PRÍTOMNOSTI INEJ OSOBY PODOZRIVEJ Z NÁKAZY NOSTE RÚŠKU**
- **UMÝVAJTE SI RUKY VIACKRÁT ZA DEŇ (MYDLOM POČAS 30 SEKÚND)**
- **ZOSTAŇTE DOMA, AK SA U VÁS PREJAVIA PRÍZNAKY CHRÍPKY. ZAVOLAJTE SVOJMU LEKÁROVI, PRÍP. POHOTOVOŠŤ**
- **SLEDUJTE ROZHLAS A TELEVÍZIU A RIAĎTE SA POKYNNI VEREJNÝCH INŠTITÚCIÍ**